

Impressie van Tv-interview voor “De Slag om Nederland”

Op maandagmiddag 13 februari 2012 heeft burgemeester van Vliet, op verzoek van de VPRO, een TV-interview gegeven voor het televisieprogramma “De slag om Nederland”. Het interview vond plaats op zijn kamer in het gemeentekantoor van Berkel en Rodenrijs. Het interview zal naar verwachting verwerkt worden in de uitzending van 26 maart 2012. Voorafgaande aan het interview heeft de cameraploeg opnames gemaakt bij Wilderszijde en bij de bouw van het nieuwe gemeentehuis. Er zijn o.a. interviews afgenomen met Dhr. Joost Smits (actieve blogger van o.a. www.politiekactief.net) en Dhr. Gerard Bovens fractievoorzitter van de PvdA fractie in de raad van Lansingerland. Het programma presenteert zichzelf als volgt (website: <http://programma.vpro.nl/deslagomnederland>):

Van wie is Nederland?

De slag om Nederland

*In De Slag om Nederland onderzoeken **Roland Duong, Teun van de Keuken en Andrea van Pol** of de Nederlandse burger nog iets te zeggen heeft over zijn land. Wie ordent de ruimte? Wie gaat er over het zicht vanuit de achtertuin? En wie is verantwoordelijk voor de ontelbare, lege kantoorkolossen en versloffende bedrijventerreinen? De slag om Nederland geeft Nederland terug aan de Nederlander. Vanaf 16 januari elke maandag om 20.25 op Nederland 2.*

N.B.: Het interview van 13 februari is afgenomen door Ronald Duong. Bij het interview was een ambtenaar van communicatie aanwezig.

Samenvatting:

Uit het voorgesprek met Ronald Duong bleek dat men op zoek was naar een eenvoudige uitleg voor de problemen bij onze gemeentelijke grondexploitatie en het aanwijzen van verantwoordelijken voor de ontstane financiële problematiek. De burgemeester heeft het onderwerp consequent in een groter (internationaal) perspectief geplaatst en de complexiteit ervan benadrukt.

Verloop interview:

Zoals via de mail vooraf was afgekaart met communicatie, spitste het interview zich in eerste instantie toe op het bouwproject Wilderszijde. De burgemeester is daar op ingegaan maar heeft dat breder getrokken door te wijzen op het feit dat dit één van vele bouwprojecten is in Lansingerland voortvloeiend uit de bouwopgave vanuit het Rijk en de stadsregio. Op de vraag van de interviewer: “Waarom we meer gepland hebben dan strikt noodzakelijk was vanuit de opgave van de stadsregio” wees de burgemeester op het feit dat de initiële plannen (parkachtige omgeving met grote waterpartij) geen doorgang konden vinden vanwege de ligging van Rotterdam-The Hague Airport (vogelaccidenten). Daarnaast gaf hij aan dat de realisatie van de bovenwijkse voorzieningen, die in het oude systeem geen deel uitmaken van de overeenkomst met de projectontwikkelaar, wel gerealiseerd moeten worden om de leefbaarheid voor de toekomstige bewoners zeker te stellen en dat de toenmalige gemeente Bergschenhoek er daarom voor gekozen heeft om de regie te nemen op de ontwikkelingen, door de grond zelf aan te kopen en afspraken met ontwikkelaars te maken conform het bouwclaim model.

In tweede instantie richtte het gesprek zich op de aard en omvang van het werkelijke probleem: het deficit op de grondexploitaties bij de Nederlandse gemeenten in het algemeen en Lansingerland in het bijzonder. De burgemeester gaf hierbij aan dat het niet 5 voor 12 is maar eerder 1 voor 12 en dat Lansingerland, samen met 64 andere gemeenten (rapport Deloitte), in de problemen komt als er niet

op nationaal niveau ingegrepen wordt. Bijvoorbeeld door het oprichten van een nationaal grondbedrijf/stallingsbedrijf zodat de uitgifte van gronden beter afgestemd kan worden op de vraag vanuit de markt. De burgemeester benadrukt dat gemeenten dit niet individueel kunnen oplossen. (Ewald van Vliet heeft verder gewezen op de noodzaak van kwantitatieve en kwalitatieve afstemming met de omringende gemeenten zoals Pijnacker-Nootdorp, Zuidplas, en mede-overheden zoals Stadsgewest Haaglanden, de Provincie en de Stadsregio om bij het aantrekken van de markt elkaar niet (weer) te gaan beconcurreren).

Artikel 12:

Op vragen van de journalist geeft de burgemeester aan dat Lansingerland op dit moment een sluitende meerjaren begroting heeft, maar dat onze financiële positie snel verslechtert. Op de vraag van de interviewer of we afstevenen op een artikel 12 status, geeft de burgemeester aan dat dit op dit moment nog niet het geval is. Als er echter niet snel een adequate (lees: nationale) oplossing komt, dan komt niet alleen Lansingerland maar ook vele andere gemeenten in de gevarenzone. Op de vraag van de interviewer geeft de burgemeester aan wat een artikel 12 status concreet betekent, namelijk dat een gemeente materieel failliet is (maar wat als overheid natuurlijk niet kan).

Einde interview:

Op de vraag van de interviewer of Nederland een tweede Griekenland is antwoordde de burgemeester ontkennend. Maar de totale schuldenlast is groot, zo is er een totale nationale hypotheekschuld van 603 miljard Euro¹ (alle uitstaande private hypotheekleningen) en een EMU (overheidsschuld) van 406 miljard Euro². Daarom is nationaal beleid noodzakelijk om uit de, zwaarste crisis sinds de jaren '30 te komen.

De burgemeester geeft aan dat het echt 1 voor 12 is. We moeten onder ogen zien dat de problemen (GREX, bouwopgave) waarin we ons heden ten dage bevinden van een grotere orde zijn dan dat individuele gemeenten zelf kunnen oplossen. In het interview heeft de burgemeester aangegeven dat na de kredietcrisis (VS), de bankencrisis (wereldwijd) en de Eurocrisis we nu ook te maken krijgen met de bouwcrisis (nationaal) en dat we met z'n allen, ieder op zijn eigen manier en in zijn eigen verantwoordelijkheid (provinciale, lokale en rijksoverheden, projectontwikkelaars, banken, maar ook de huizenbezitters hier zelf deel aan hebben). We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid en samen moeten we zoeken naar een oplossing, hiervoor is een nationaal plan voor herstructurering van de bouwsector zijns inziens noodzakelijk.

Aldus opgetekend tijdens het interview.

d.d. 13 februari 2012

¹ De Nederlandsche Bank 2009

² De EMU-schuld is het totaal van alle uitstaande leningen die ten laste komen van de collectieve sector; het Rijk, de sociale fondsen en de lokale overheden (minus hun onderlinge schuldverhoudingen)